

Jaarverslag 2016

Voorwoord

Vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuregelgeving is een taak die de provincie Overijssel en de elf gemeenten in IJsselland in belangrijke mate door de Regionale Uitvoeringsdienst laat uitvoeren. Door middel van preventie, advies en voorlichting zorgen onze medewerkers voor een gezonde en veilige leefomgeving. Indien nodig worden er voorschriften opgesteld die gehandhaafd moeten worden.

Wij beschikken over veel lokale kennis en werken vanuit het hart van onze samenleving. Vanaf 1 juli 2016 hanteren wij het passende motto:

RUD IJsselland. Waarborgt de leefomgeving, versterkt bedrijven.

Dit motto lijkt wellicht tegenstrijdig, maar we zien het juist als een

uitdaging om die twee zaken met elkaar te verbinden. Omdat wij in een veilige regio willen wonen, waar het goed toeven én ondernemen is. Benieuwd hoe wij dit doen? Kijk dan ook eens op onze website www.rudijssel.nl. In dit jaarverslag geven wij inzage in de activiteiten die we dagelijks ontplooien, zowel kwalitatief als kwantitatief.

Naast deze duidelijke primaire taak, wordt de organisatie geconfronteerd met een aantal ingrijpende wetswijzigingen. Deze wijzigingen zullen niet zonder gevolgen blijven en hebben ook in 2016 al veel inzet van onze kant gevraagd. >>

Per 1 januari 2018 zullen de provincie en de elf gemeenten één Gemeenschappelijke Regeling vormen. Dit betekent een hele verandering voor alle medewerkers ten opzichte van de netwerksamenwerking van de afgelopen jaren. De medewerkers krijgen een nieuwe werkgever, nieuwe collega's en in sommige gevallen ook andere werkzaamheden.

Op 22 december 2016 is deze Gemeenschappelijke Regeling, de Omgevingsdienst IJsselland, opgericht en in 2017 wordt zij verder opgebouwd.

Naast deze nieuwe regeling werpt de nieuwe Omgevingswet haar contouren vooruit. Met deze wet wordt afzonderlijke wetgeving op het

gebied van milieu, bouwen, natuur en monumenten geïntegreerd in één nieuw kader. Naar verwachting gaat deze Omgevingswet in 2019 of 2020 van kracht, wat veel gevolgen zal hebben voor de uitvoering. Vanuit een stevige basis, onze netwerk-RUD, gaan we deze uitdagingen aan. Om zo samen te bouwen aan een (nog) betere toekomst voor onze regio.

P.J. (Pieter-Jan) van Zanten
Directeur RUD IJsselland

“De Omgevingswet:
grote gevolgen voor
de uitvoering”

“Waarborgt de leefomgeving, versterkt bedrijven”

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	4
Kennispunt Energie & Duurzaamheid	5
Informatievoorziening RUD IJsselland	7
Kennispunt Geluid	8
MeldPunt Milieu	10
Start signaaltoezicht bij agrarische bedrijven	11
Landelijke en regionale ontwikkelingen in 2016	12
Ketentoezicht en informatie-gestuurde handhaving	13
Cijfers 2016	14

Colofon

Redactie: RUD IJsselland

Concept & creatie: JOUW® bureau B.V.

www.rudijssel.nl

Kennispunt Energie & Duurzaamheid

Het afgelopen jaar is er verder gewerkt aan de ambitie om de RUD IJsselland te ontwikkelen tot een volwaardige uitvoeringsorganisatie op het gebied van energietoezicht. Het doel van deze ambitie is dat toezicht op energiebesparingsmaatregelen integraal onderdeel wordt van de werkzaamheden van toezichthouders.

Kennisontwikkeling is een belangrijk aspect om dit doel te realiseren. Om deze reden hebben ruim twintig toezichthouders diverse opleidingen en trainingen gevolgd. In deze opleidingen en trainingen lag de focus op het herkennen van

energiebesparingen bij bedrijven op basis van de vastgestelde erkende maatregelen. Ook zijn er opleidingen gevolgd ten behoeve van de beoordeling van EED-audits. Sinds eind 2015 is er immers een nieuwe wettelijke regeling die ondernemingen verplicht om een energiebesparingsonderzoek (energie-audit) op te laten stellen. Over de EED-richtlijn waren het afgelopen jaar veel vragen en onduidelijkheden bij bedrijven en gemeenten. Vanuit het kennispunt heeft dit geleid tot een coördinerende aanpak van de uitvoering van deze richtlijn.

In samenspraak met de provincie is een projectplan 'energiebesparing bij bedrijven' geschreven, gericht op de verdere doorontwikkeling van de activiteiten van het kennispunt. Dit projectplan is eind december

“Kennisontwikkeling is een belangrijk aspect om het doel te realiseren.”

2016 bestuurlijk vastgesteld en de uitvoering is inmiddels gestart. Daarnaast is een projectplan 'intensivering energietoezicht' bij het Ministerie van Infrastructuur en Milieu ingediend om aanspraak te kunnen maken op extra gelden voor aanvullend energietoezicht bij bedrijven. Het Ministerie I&M geeft de uitvoering van het Energie-akkoord namelijk een extra impuls door middelen beschikbaar te stellen voor aanvullend toezicht op energiebesparing. >>

“Energiebesparing
in de agrarische
sector is kansrijk”

Het kennispunt is ook buiten de regio actief. Zo is er in 2016 samengewerkt in een agrarische pilot met het landelijk Expertisecentrum Energiebesparing en LTO-Noord. Het doel van deze pilot was een aanpak te ontwikkelen die agrarische ondernemers stimuleert om daadwerkelijk energiebesparende

maatregelen te nemen. Thema's hierbij waren onder andere verlichting en warmteterugwinning. Voor onze RUD heeft dit onder meer een duidelijke checklist opgeleverd die gebruikt kan worden bij het toezicht.

“Professionele informatievoorziening is de basis voor ons werk”

Informatievoorziening RUD IJsselland

Het streven van de RUD IJsselland is om goede VTH-diensten te leveren aan burgers en bedrijven. Goede dienstverlening verloopt waar mogelijk digitaal, volgens een voor de klant herkenbaar en eenvoudig te volgen (gestandaardiseerd) proces. Op deze wijze wordt voorkomen dat de klant van het kastje naar de muur wordt gestuurd. Voor de klant moet het bijvoorbeeld niet uitmaken of een vergunningaanvraag bij de gemeente, de provincie, de RUD IJsselland of meerdere partners tegelijkertijd in behandeling is.

In IJsselland hebben we ons gerealiseerd dat dit alleen mogelijk is wanneer samenwerkende partners beschikken over dezelfde informatie met betrekking tot lopende zaken.

Daarom hebben wij als uitgangspunt genomen dat zo veel mogelijk partners gebruik gaan maken van hetzelfde systeem.

In 2016 hebben wij via een Europese aanbesteding een applicatie aangeschaft die door alle partners van de RUD IJsselland gebruikt kan worden. In de tweede helft van 2016 is deze applicatie ingericht en is de functionele beheerorganisatie van start gegaan. Het doel is om het systeem bij de start van de Omgevingsdienst IJsselland volledig in bedrijf te hebben.

Kennispunt Geluid

2016 was een bewogen jaar voor het kennispunt geluid IJsselland. Tien ervaren, bekwame en gedreven geluidsspecialisten hebben ruim 7.000 uur aan geluidsadviezen besteed. Het gaat daarbij om onderzoeken en adviezen voor zowel de eigen organisatie als voor de partners binnen de RUD IJsselland.

De werkzaamheden hebben betrekking op het opstellen van geluidsvoorschriften en consideransen, het adviseren over zienswijzen, bezwaar en beroep, beoordeling van geluidsonderzoeken en het verrichten van geluidsmetingen bij geluidsklachten en evenementen. Dit zijn de dagelijkse uitvoeringstaken van het kennispunt geluid.

Op 22 december 2016 is de Omgevingsdienst officieel opgericht en daarmee ligt het takenpakket voor het kennispunt geluid definitief vast. Zo gaan wij alle geluidstaken (milieu, RO en bouw) uitvoeren.

Vooruitblikkend staat 2017 in het teken van de transitie. De Omgevingsdienst gaat vorm krijgen en de leden van het kennispunt willen hier actief aan bijdragen. Ook voor het kennispunt is het van belang om de transitie van netwerk-RUD naar de OD zo soepel en robuust mogelijk te laten verlopen. In plaats van af te wachten wat een ander gaat bedenken, is het kennispunt geluid al volop in beweging gekomen: de contacten en overleggen zijn geïntensiveerd en er zijn diverse werkgroepen in het leven geroepen. Voor het succes van de OD is het van belang dat de medewerkers van het kennispunt kunnen werken zoals zij zelf graag willen. In de praktijk blijkt

“Het kennispunt geluid stelt haar expertise beschikbaar op een zeer breed terrein”

dat iedereen in de organisatie een eigen manier van werken gevonden heeft, passend bij die organisatie. Ook binnen de OD zal een werkwijze afgesproken moeten worden en het team van geluidsspecialisten is alvast bezig met het formuleren van de thema's die afgestemd dienen te worden. Coördinator Mehdi Abassi: “Wat je belangrijk vindt en waar je affiniteit mee hebt, speelt daar sterk in mee. Daarom gaat het kennispunt de verschillen in beeld brengen en mogelijk wat verkleinen. Op welke thema's willen we die afstemming hebben? >>

Gaan we het komend jaar gebruiken om bij elkaar in de keukens te kijken? Hoe gaan we de communicatie met de externe adviseurs vormgeven? En natuurlijk: wie wil zich dit jaar waar voor inzetten? Om hier een antwoord op te krijgen gaan kennispuntleden in 2017 in diverse werkgroepen aan de slag om het een en ander vorm te geven”.

Tenslotte komen in de toekomst veel taken bij de gemeente te liggen door bijvoorbeeld het van kracht worden van de Omgevingswet. Ook deze taken zullen door de leden van het kennispunt uitgevoerd worden. Kortom, het kennispunt geluid is klaar voor de Omgevingsdienst IJsselland.

“Meten is weten:
hoe hard is het
geluid?”

MeldPunt Milieu

Het eerste jaar van het MeldPunt Milieu zit erop. Alle toezichthouders hebben een aantal diensten gedraaid en cursussen gevolgd die nodig zijn om het werk goed te kunnen uitvoeren.

MeldPunt-medewerkers hebben een EHBO-cursus, een rijvaardigheidstraining en een cursus geluidmeten gevolgd. Daarnaast zijn zij door de Veiligheidsregio voorgelicht over aspecten die zich bij een brand of bij een ongeval kunnen voordoen. Kortom, gedrevenheid en professionaliteit zijn termen die tekenend zijn voor de medewerkers van het MeldPunt Milieu.

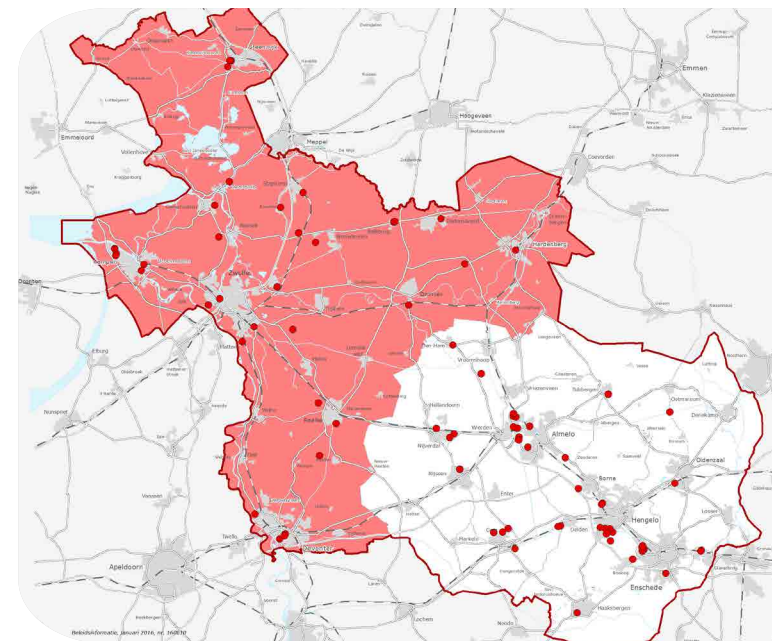
De meldingen

Het MeldPunt Milieu functioneert enkel buiten kantoor tijd. Binnen kantoor tijd hoort de klacht thuis bij het bevoegd gezag. In 2016 zijn er in totaal 528 telefonische

meldingen binnen gekomen, waarbij in 48 gevallen daadwerkelijk moest worden uitgereden. Het MeldPunt Milieu behandelt, naast IJsselland, ook meldingen vanuit Twente. In de afbeelding zijn de meldingen met rode stipjes weergegeven.

Een voorbeeld van een melding

Er kwamen veel meldingen binnen over een slagerij en dat bleek een duidelijke oorzaak te hebben. De slagerij is gelegen in een dorpskern, met veel woningen in de directe nabijheid. Bij het roken en drogen van de producten komt rook vrij. Deze rook verlaat de rookkast en het pand via een speciale pijp. Dit heeft in 2016 voor maar liefst 143 meldingen gezorgd bij het MeldPunt Milieu betreffende stank- en rookoverlast. Na contact met de gemeente door de dienstdoende MeldPunt-medewerker, is direct actie ondernomen: de gemeente heeft

Overzicht meldingen

een dwangsom opgelegd, waarna de slagerij de rookkast heeft verwijderd. Overigens is dit een bijzonder voorbeeld, het MeldPunt Milieu is een calamiteitendienst maar kan ook in dit soort gevallen worden ingezet.

Start signaaltoezicht bij agrarische bedrijven

Op woensdag 23 november 2016 is, na een voorbereiding van twee jaar, het signaaltoezicht formeel van start gegaan. Al een aantal maanden werd door de agrarisch toezichthouders van acht gemeenten in de regio IJsselland en de toezichthouders van het Waterschap Drents Overijsselse Delta samengewerkt aan toezicht op de naleving van milieuregels.

In 8 van de 11 gemeenten wordt het ene deel van de agrarische bedrijven gecontroleerd door de gemeentelijke toezichthouders. Het andere deel wordt gecontroleerd door de toezichthouders van het Waterschap.

De twee partijen informeren elkaar over de uitkomsten van de controles. De tijdwinst die hiermee wordt behaald, wordt benut voor een tweede vorm van toezicht, namelijk het thematisch toezicht. Deze vorm houdt in dat het toezicht zich richt op een specifiek onderdeel van de agrarische milieuregels. Het reguliere toezicht verloopt volgens een vaste frequentie, waarbij een inrichting breed wordt beoordeeld. Indien wenselijk wordt in het begin gecontroleerd in koppels. Op deze wijze kunnen de gemeentelijke toezichthouders en de toezichthouders van het Waterschap van elkaar leren door kennis uit te wisselen.

Landelijke en regionale ontwikkelingen in 2016

Landelijk

Na de grote transitie in het sociale domein diende zich in 2016 de transitie aan op het fysiek en ruimtelijk domein: de Omgevingswet. Veel van de nu landelijke bevoegdheden zullen bij het lokale bestuur gelegd worden.

Op deze manier kunnen daar de keuzes gemaakt worden die passen bij de lokale situatie en ambitie. Gemeenten moeten hiervoor een Omgevingsvisie en een Omgevingsplan opstellen waarin prioriteiten en duidelijke keuzes worden gemaakt. De Omgevingsdienst stelt graag haar kennis en kunde ter beschikking aan haar partners, ter ondersteuning van dit proces en de uitvoering van deze wet.

De RUD IJsselland is aangesloten op Omgevingsdienst NL: de landelijke vereniging van alle 29 Omgevingsdiensten. Deze vereniging richt zich primair op het bundelen en

toegankelijk maken van kennis. Op het Kennisnet zijn inmiddels ruim 4.500 vergunningverleners, toezichthouders en specialisten aangesloten. Meer informatie is te vinden op www.omgevingsdienst.nl.

Regionaal

Op 22 december is de omvorming van de netwerkorganisatie RUD IJsselland naar de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJsselland formeel geworden. Deze operatie, die eind 2015 startte, zal begin 2018 worden afgerond. Wettelijk is bepaald dat de Omgevingsdienst dan moet draaien. In 2016 is ook geïnvesteerd in een nauwere samenwerking met de GGD IJsselland en de Veiligheidsregio. Samen met de RUD IJsselland zijn deze organisaties belangrijke spelers als het gaat om veiligheid, gezondheid en leefbaarheid in onze regio. De samenwerking zal zich eerst

richten op de beleidscyclus richting gemeenteraden, staten, colleges en ICT om daarin meer afstemming en mogelijk efficiency te realiseren. Daarnaast is de samenwerking met het nieuwe Waterschap Drents Overijsselse Delta opgepakt, welke zich voornamelijk richt op het terrein van toezicht en handhaving. Met de politie Oost-Nederland, het Openbaar Ministerie en onze collega-omgevingsdiensten in Twente en Gelderland werken wij intensief samen op het gebied van de bestrijding van milieucriminaliteit en fraude met afvalstromen.

Ketentoezicht en informatiegestuurde handhaving

In 2014 is door de RUD's IJsselland en Twente, samen met de Gelderse omgevingsdiensten en de Politie Oost-Nederland, een dreigingsbeeld voor Oost-Nederland vastgesteld. De uitkomsten van deze analyse hebben geleid tot de keuze van drie projecten voor ketentoezicht in 2015 en 2016.

Het bleek erg lastig te zijn om de "grote" ketenprojecten van de grond te krijgen. Dit had verschillende oorzaken: veel betrokken partijen, meerdere interne ontwikkelingen en externe factoren. Nadat deze projecten van start waren gegaan, is gezocht naar een meer natuurlijke manier om "misstanden" aan te pakken. Kleinschalige ketenonderzoeken hebben geleid tot een proces-verbaal en de bestuursrechtelijke aanpak heeft vooral meer zicht gegeven op diverse (afval-)stromen.

De ketenprojecten

Covergisting

In 2015 is zowel een tactische analyse covergisting als een barrièremodel opgesteld, waarvan in 2016 de vruchten zijn geplukt: er is gestart met de uitvoering van controles in het project covergisting. Een projectgroep van de samenwerkende partners heeft in de tweede helft van 2016 de eerste fysieke controles en analyses uitgevoerd. Daarbij is gebruik gemaakt van het speciaal daarvoor ontwikkelde barrièremodel covergisting. Dit model geeft de vergunningverlener én de toezichthouder inzicht in de diverse mogelijkheden van samenwerking en de wettelijke verplichting. Daarbij biedt het een aanpak voor het voorkomen van slecht naleefgedrag (www.barrièremodellen.nl). Dit ketenproject zal ook in 2017 verder doorlopen.

"Informatiegestuurde handhaving zorgt voor een gerichte en effectieve inzet van de capaciteit"

Verontreinigde grond

Binnen het ketenproject verontreinigde grond is geconstateerd dat vanwege de omvang van het beoogde project, de beschikbare capaciteit en de informatiepositie, het beter is om in deelprojecten te kijken naar mogelijke ontwikkelingen en kansen. Kleinschalige, ketengerichte acties maken het mogelijk stappen te maken in het krijgen van zicht op activiteiten. Daarnaast hebben er in 2016 een aantal transportcontroles plaatsgevonden. Tijdens deze controles zijn, in samenwerking met handhavingspartners, afvaltransporten gecontroleerd op juistheid en volledigheid met betrekking tot lading en documenten.

Cijfers 2016

De cijfers zijn opgebouwd naar de kerntaken en de producten van de RUD, zoals beschreven in de PDC 4.0:

- Casemanagement;
- Vakinhoudelijke toets;
- Toezicht;
- Specialistische taken.

Casemanagement is belegd bij de partners zelf. Er is voor deze opzet gekozen vanwege de grote lokale factor die casemanagement met zich mee brengt. De cijfers van casemanagement zijn hier dan ook niet in opgenomen. De gedetailleerde cijfers zullen wel worden opgenomen in de jaarverslagen van de partners.

Het werk van de RUD omvat zowel het binnen het netwerk uitgewisselde werk als het werk dat door de partner zelf wordt uitgevoerd. De verhouding tussen beiden is respectievelijk 16% en 84%. Ten opzichte van 2015 is er sprake van een lichte groei in de uitwisseling.

RUD totaal

2016	planning	uitgevoerd	% behaald van planning
	uren	uren	
Vakinhoudelijke toets	30.205	23.992	79%
Toezicht	40.073	43.178	108%
Specialistische taken	31.245	23.958	77%
Totaal	101.523	91.128	92%

tabel 1: Planning en uitvoering 2016

Tabel 1 geeft een totaalbeeld van de RUD-werkzaamheden weer. In de tabel is te zien dat de RUD in 2016 meer uren heeft besteed aan toezicht dan gepland. De werkvoorraad wordt vastgesteld door de risicoanalyse. De risicoanalyse is bepalend voor de frequentie en intensiteit van de controles op naleving van de voorschriften bij inrichtingen. Toezichtstaken op basis van klachten, meldingen of incidenten zijn niet te plannen.

In de tabel is ook te zien dat er minder uren zijn besteed aan vakinhoudelijke toetsen en specialistische taken. In 2016 zijn door de partners zowel minder vergunningaanvragen als meldingen ontvangen, daarnaast is er minder werk als de vergunningaanvraag minder complex is.

“Uitwisseling bij toezicht het grootst”

De RUD in cijfers

Uit de kwalitatieve cijfers in tabel 2 blijkt dat 809 periodieke controles in 2016 hebben geresulteerd in een hercontrole. Van deze hercontroles heeft 16% geresulteerd in een handhavingszaak, waarvan 28% vervolgens heeft geleid tot een dwangsom. Uiteindelijk is er tien keer een bestuursdwang uitgevoerd.

Uitwisseling

Het werk van de RUD bestaat deels uit opdrachten in de eigen organisatie en deels uit opdrachten voor een andere partner. Uit tabel 3 is duidelijk op te maken dat de uitwisseling het grootst is bij de toezichtsproducten. Procentueel zit de uitwisseling gemiddeld op 16%. De toezichtstaken zitten met 22% ruim boven dit gemiddelde.

RUD totaal

2016	Verleend	Geweigerd	Hercontrole	Voornemen van last onder dwangsom	Dwangsom	Bestuursdwang
Vakinhoudelijke toets	686	10				
Toezicht			809	127	36	10

Tabel 2: Cijfers vergunningverlening en toezicht

2016	Uitgewisseld werk	
	producten	uren
Vakinhoudelijke toets	87	2.550
Toezicht	1.231	9.519
Specialistische taken	356	2.646

Tabel 3: Uitwisseling in producten en uren

Groei van het netwerk

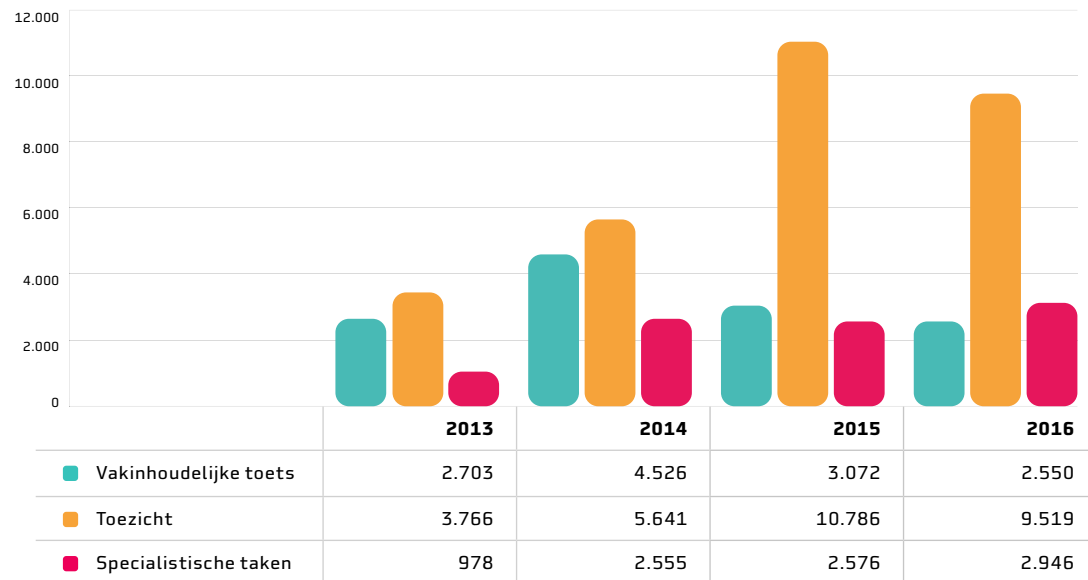
Ten opzichte van 2015 is het uitwisselen van producten met 27% gestegen. Afgezet tegen het aantal uren is er echter een krimp zichtbaar van 9%.

Dit verschil is te verklaren door de systematiek van uitwisselen. Het complexe werk wordt vaker door de partner zelf uitgevoerd, waar het meer eenvoudige werk juist eerder binnen het netwerk wordt opgepakt.

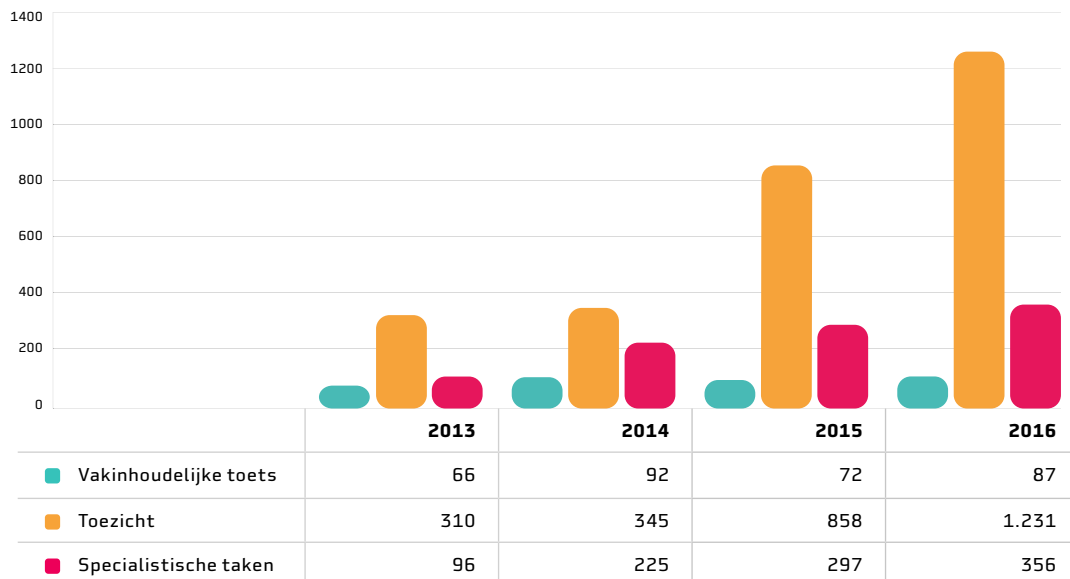
De reden hiervoor is dat bij een tekort aan capaciteit, er relatief gemakkelijk personeel kan worden ingehuurd voor het eenvoudige werk. Bij het complexe en meer risicovolle werk gaat de voorkeur uit naar 'eigen' medewerkers van de RUD. Deze methodiek werd voor het eerst in 2015 toegepast en is in 2016 verder doorgevoerd, met een krimp ten opzichte van 2015 als resultaat.

In totaliteit is er sprake van een groei van het gebruik van het netwerk.

Uren werk aan het netwerk

Opdrachten aan het netwerk

Ontwikkeling van de uitwisseling

De grafiek laat de trend van de Regionale Uitvoeringsdienst zien. Er is een beginnende correlatie zichtbaar tussen de uitgewisselde uren en producten. De groei van het aantal uren dat wordt uitgewisseld stagneert. Het aantal producten dat wordt uitgewisseld blijft daarentegen groeien.

Dit betekent dat het aantal uren per product minder wordt. Het complexe werk wordt door

de partners zelf opgepakt, waar het eenvoudige werk juist wordt uitgewisseld of uitbesteed aan derden.

Dit is terug te voeren op ons motto 'lokale binding, regionale bundeling'. Het werk dat grote impact heeft op de lokale situatie wordt, daar waar kan, door de eigen gemeentelijke en provinciale medewerkers afgehandeld. Het werk met een lagere impact wordt vaak regionaal gebundeld.

“Impact ‘lokale binding, regionale bundeling’ op uren en producten”

Groei in uitwisseling

